

Gatelagene fikk en uforglemmelig opplevelse under Nasjonal turnering i Bodø i juni – med midnattsol og fantastisk utsikt fra Keiservarden. Foto: Kent Even Grundstad, Bodø/Glimt

Årsberetning 2024

for

Fotballstiftelsen

32

gatelag fra
hele Norge

1.488

spillere
i 2024

5500

rustrie timer
hver uke

161

spillere i
lønnet arbeid
i 2024

33

spillere i
skole/utdanning
i 2024

113

spillere i
arbeidstrening
i 2024

LEDER

LAGET VOKSER

2024 ble nok et godt år for gatelagene, med mer enn 300 spillere som tok steget over i lønnet arbeid, arbeidstrening eller utdanning. Det er en tredobling på noen få år, og sier mye om kraften i et prosjekt som nå involverer klubber i alle deler av landet.

«Sannsynligvis Norges mest effektive tiltak for mennesker med sammensatte problemer», er karakteristikken fra seniorforsker ved Universitetet i Sør-Øst-Norge, Lars Ueland Kobro.

Og han har sine ord i behold. Oslo Economics beregnet fjorårets samfunnsverdi til 638 millioner kroner, målt i bedre livskvalitet og lengre liv, lavere kostnader i helsetjenesten, færre utgifter for politi, domstoler og kriminalomsorg, redusert belastning for familie og pårørende, og økt verdiskaping. I tillegg kommer de menneskelige aspektene, som det ikke kan settes en pris på.

Fotballstiftelsens største utfordring er fortsatt balansen mellom vekst og finansiering. 32 norske toppklubber har nå et gatelag, og flere banker på døren. Samtidig står de økonomiske tilskuddene fra Helsedirektoratet og andre offentlige bidragsytere stille. Det gjør vekst vanskelig, selv om behovet er stort. Dersom den gode utviklingen og de sterke resultatene skal fortsette, trenger gatelagsprosjektet flere langsiktige samarbeidspartnere som ser verdien av hjelpe mennesker fra utenforskap til bedre liv.

På forsiden av denne beretningen ser dere ett av mange gatelagshøydepunkt i 2024. I forbindelse med den nasjonale turneringen i Bodø i juni 2024, la godt over 400 spillere, ledere og støtteapparat ut på fottur til Keiservarden, som troner over byen. Omkranset av storslått nordnorsk natur, utsikt mot Lofotveggen og midtnattsolen i bakgrunnen var det et vakkert øyeblikk. Og et bilde på gatelagsprosjektet anno 2024.

Morten Skauge
Styreleder
Fotballstiftelsen

DEL 1 – STYRETS BERETNING

VIRKSOMHETEN

Fotballstiftelsen er en ideell og livssynsnøytral stiftelse etablert i 2015. Stiftelsens formål er å yte faglig og finansiell støtte til fotballklubber som i tillegg til sin ordinære aktivitet driver fotballag for mennesker med rusrelaterte utfordringer.

Gatelagene er et lavterskeltilbud i fotball der det er etablert trygge og rusfrie møteplasser. Aktivitetens mål er å gi spillerne bedre liv med flere dager uten rus gjennom fysisk aktivitet, mestring, samhold, inkludering og trygghet.

Klubbene tilbyr fotballaktivitet på dagtid med kvalifiserte trenere og ledelse. Rammebetingelser som bane, utstyr, fellesskap, mat og sosiale aktiviteter utenom trening er en viktig del av arbeidet.

Gatelagenes slagord og hashtag er #samholdpåekte.

ADMINISTRASJON

Fotballstiftelsen hadde pr 31/12 2024 to medarbeidere i full stilling:

- Arne Knoph, daglig leder
- Morten Giæver, prosjektleder

Stiftelsen har i 2024 brukt ECIT Råd & Regnskap som regnskapsfører og revisjonsselskapet Varder som revisor.

STYRET

Fotballstiftelsens styre besto pr 31/12 2023 av følgende personer:

- Morten Skauge, styreleder
- Pål Breen
- Selim Emeci
- Ine Hope Karlsen
- Lise Klaveness
- Kai Kristiansen
- Are Lerstein
- Solveig Torsvik

Styret avholdt i 2022 seks styremøter, hvorav ett strategimøte. Det er avsatt 125.000 kr i årsregnskapet for styrehonorar som betales etterskuddsvis.

VALGKOMITÉ

Fotballstiftelsens valgkomité besto pr 31/12 2024 av følgende personer:

- Hedda Bie
- Eirik Bjørnø
- Raymond Fjeld

REKORDHØY AKTIVITET

Fotballstiftelsen og gatelagene slo i 2024 alle tidligere rekorder både når det gjelder antall lag, antall spillere og antall overganger fra utenforskap til arbeid eller utdanning.

1.488 personer deltok på trening med et av gatelagene i løpet av året, og av disse kom 307 over i lønnet arbeid, arbeidstrening eller skolegang.

Resultatene forbløffer forskningen og vekker oppsikt i fagmiljøene. Gatelagene er å regne som et av Idretts-Norges største samfunnsprosjekt, med resultater som vurderes som enestående også på rusfeltet. Oslo Economics kom i 2024 med et samfunnsregnskap for gatelagene i Fotballstiftelsen som viser en samfunnsøkonomisk gevinst på 638 mill. kr.

RESULTATREGNSKAP

Fotballstiftelsen hadde i 2024 et negativt driftsresultat på 227.315 kr og stiftelsens egenkapital var pr 31.12.24 på 1.808.045 kr.

Enkelte av Fotballstiftelsens prosjekter følger ikke kalenderåret, noe som fører til at driftsresultat og egenkapital ved årsslutt ikke reflekterer det reelle bildet, da enkelte midler benyttes til å gjennomføre prosjekter som fortsetter inn i det nye året.

Arbeidet med å sikre en mer langsiktig og forutsigbar finansiering av Fotballstiftelsen og gatelagene fortsetter, herunder at offentlig støtte kommer i takt med prisvekst i samfunnet og hensyntar at antall gatelag og deres aktiviteter har økt betydelig.

LIKESTILLING

Styret besitter en bred og komplementær kompetanse. Kjønnsbalansen er godt ivaretatt med tre menn og fire kvinner i styret.

YTRE MILJØ

Fotballstiftelsens virksomhet forurensar ikke det ytre miljø.

FORTSATT DRIFT

Det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2024 er satt opp under denne forutsetningen.

Oslo, 30. mars 2025

Morten Skauge
Styrets leder

Pål Breen
Styremedlem

Selim Emeci
Styremedlem

Ine Hope Karlsen
Styremedlem

Lise Klaveness
Styremedlem

Kai Kristiansen
Styremedlem

Are Lerstein
Styremedlem

Solveig Torsvik
Styremedlem

DEL 2 – GATELAGENES BERETNING

2024 ble nok et rekordår for Fotballstiftelsen – der nye milepæler ble nådd. Den viktigste at vi rundet 300 spillere som kom ut i jobb, skole og arbeidstreningsprosjekter. Men også i antall lag, spillere og aktiviteter fortsatte gatelagenes vekst. Oslo Economics kalkulerte nå den samfunnsøkonomiske gevinsten til fantastiske 638 millioner kroner årlig.

Det siste kom frem da Oslo Economics i september presenterte et nytt samfunnsregnskap for Fotballstiftelsen. Her ble for første gang også effekten for pårørende kalkulert inn, en samfunnsøkonomisk gevinst som alene er på 127 mill. kr. årlig. Det bekrefter kraften i gatelagene – og at veldig mange flere enn de 1.488 spillerne som deltok i 2024 får en bedre hverdag.

Mer om samfunnsregnskapet i eget avsnitt senere i rapporten.

Ett nytt gatelag så dagens lys i 2024, da Mjøndalen startet med treninger tidlig i oktober. Det er positivt. Samtidig er pågangen fra kommuner og klubber som ønsker etablering stor, og vi kunne sett en langt større vekst. De offentlige tilskuddene følger imidlertid ikke verken utvikling eller potensial – noe som gjør at stiftelsen bruker mye tid og ressurser på arbeid med å sikre finansiering.

For Fotballstiftelsen er det en prioritet å sikre stabilitet og kvalitet i etablerte gatelag. Det er gledelig å se hvor godt det jobbes både i klubbene og med de enkelte gatelag. Det har gitt fantastiske historier, gode resultater og en kraftfull satsing der det man trodde var uslåelige rekorder forbedres år etter år.

Totalt organiserer Fotballstiftelsen nå 32 gatelag. Samtidig øker det gjennomsnittlige antall spillere i hvert lag (ca 46,5 i 2024).

Størst økning ser vi også i år i de yngste årsklassene (18-29 år) samt blant jentene. Det siste et direkte resultat av en bevisst satsing gjennom prosjektet Gatelagsjentene.

Samtidig er det heldigvis sånn at mange spillere må slutte hos oss. Stadig flere kommer nemlig ut i jobb, og har ikke lenger tid til å møte på trening.

Vårt mål er da heller ikke å skape gode fotballspillere, men å bruke det inkluderende fotballfellesskapet til å skape mestring, glede og bedret psykisk og fysisk helse – og gjennom det motivere til å ta steget bort fra rusen og til et bedre liv.

REKORDÅRET 2024

I 2024 kom hele 161 spillere ut i lønnet arbeid. Det er soleklar ny rekord. Legger vi til antallet som begynte i skole / utdanning og arbeidstreningsprosjekter, tok hele 307 spillere en slik «overgang». Vi skal ikke lenger tilbake enn til 2020 før vi jublet stort over å ha passert 100 som kom ut i jobb, skole og arbeidstreningsprosjekter. Da trodde vi det var en nærmest uslåelig rekord – men nå er altså tallet tredoblet.

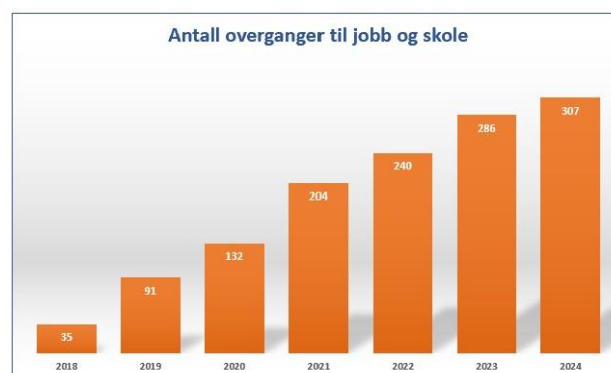
I løpet av året vokste gatelagsfamilien til 32 klubber, som hadde nær 1500 spillere på trening.

Det oppleves ekstra sterkt at antallet spillere øker hvert eneste år, samtidig som vi vet at stadig flere «må» slutte, da antallet som kommer seg ut i jobb og skole prosentvis øker enda mer.

At antallet spillere fortsetter å vokse, skyldes med andre ord et utvidet og godt rekrutteringsarbeid der mange bidrar både på og rundt lagene. Bare de tre siste årene har rundt 1800 spillere vært på sin første gatelagstrening.

De yngste aldersgruppene (18-29 år) øker mest, og utgjør nå mer enn 1/3 av spillerne, mens rundt 1/3 er mellom 30-39 og snaut 1/3 er over 40 år.

2024 var vårt tredje år med prosjektet Gatelagsjentene – og her har veksten vært formidabel. På de tre årene er antallet kvinner på gatelagstreninger tredoblet seg, til hele 185 det siste året. Det gjør Fotballstiftelsen også til et stort rusprosjekt også blant kvinnene – samtidig som vi ser at potensialet her fortsatt er stort. Den relative andelen stiger gradvis, og er nå på 12,5%.

Antall faste aktiviteter øker også. Stadig flere av gatelagene har nå tre faste aktiviteter hver uke, noen fire og fem. Da ofte med egne jenteaktiviteter, arbeidstreningsprosjekter og sosiale aktiviteter. I snitt har lagene 3,6 faste tiltak hver uke. Aktivitetene er i gang hele året.

I tillegg kommer turneringer, treningsleirer, sosiale turer og annet som ikke skjer hver eneste uke, men som er motiverende å jobbe frem mot, lærerike underveis og betydningsfulle erfaringer og minner i etterkant.

Gatelagene handler om å skape en hverdag som gjør det mulig å mestre livet. Og det er fantastisk å se hvor mange som nettopp klarer det.

SAMFUNNSREGNSKAPET FOR GATELAGENE I FOTBALLSTIFTELSEN STYRKES

Oslo Economics leverte i 2024 et nytt samfunnsregnskap for gatelagene i Fotballstiftelsen. Denne rapporten ble presentert 9. september på et miniseminar Fotballstiftelsen arrangerte for representanter for regjeringen, Stortinget og idretten.

Rapporten ble denne gang utvidet med gevinsten av bedre liv for de mange pårørende. Det å være pårørende til en som sliter med rus er ekstra utfordrende, da det i tillegg til den mentale og fysiske direktebelastningen også lett fører med seg skam, stigma og isolasjon.

Kostnaden for pårørende er et lite utforsket felt, der Oslo Economics har gjort et viktig arbeid med å synliggjøre dette. Gjennom både internasjonale og nasjonale studier, samt analyser via ruskonsulenter rundt mange av våre gatelag, er det funnet gode grunnlag, som samfunnsøkonomene har summert til 127 mill. kr. årlig.

Det altså som en del av den totale gevinsten på 638 mill. kr.

Som figuren på side 8 viser, fordeles den årlige gevinsten på syv områder:

- 1) Helse – bedre livskvalitet og økt levetid (328 mill. kr).
- 2) Reduserte kostnader i politiet, domstolene og kriminalomsorgen (36 mill. kr).
- 3) Dugnad og frivillig arbeid (9 mill. kr)
- 4) Reduserte kostnader i helsetjenesten (66 mill. kr)

- 5) Økt verdiskapning –
produksjonsgevinst (50 mill. kr)
- 6) Reduserte skattefinansierings-
kostnader (21 mill. kr).
- 7) Redusert belastning for pårørende
(127 mill. kr.)

Pårørendeeffekten er i rapporten også delt opp i de samme seks underpunktene som er beskrevet over.

I tillegg er det fortsatt flere ikke-prissatte gevinster, blant annet knyttet til mestring og tilhørighet og til redusert belastning for lokalsamfunn.

Samarbeidet med Oslo Economics, som skjer uten kostnad for Fotballstiftelsen, oppleves meget verdifullt. Rapporten er nyttig for å synliggjøre gatelagenes egenverdi, samtidig som Oslo Economics' erfarne samfunnsøkonomer bidrar med foredrag og kommunikasjon om tall og analyser.

Vi merker at år to med en slik rapport har gitt økt oppmerksomhet. I tillegg til økning av forespørsler om foredrag, fikk vi mange medieoppslag, blant annet en utvidet reportasje i NRK Dagsrevyen.

Rapporten er et nyttig utgangspunkt for å tydeliggjøre gatelagenes verdi overfor

politikere, beslutningstagere, rundt og for klubbene – og for å skape stolthet innad i organisasjonen og de enkelte gatelag.

Samarbeidet med Oslo Economics skal fortsatt videreutvikles. Det vil gi oss bedre innsikt, gi gode analyser for videre beslutninger og viktig grunnlag for offentlige myndigheter og andre som bidrar i og rundt satsingen.

Rapporten fra Oslo Economics bekrefter samtidig at fotballen med sin kraft, er en enestående arena for mestring, inkludering og motivasjon til å ta store steg i eget liv.

En slik rapport får en utvidet dimensjon når de store tallene settes sammen med de sterke enkelthistoriene om mennesker som har fått livet på plass.

Oslo Economics samfunnsregnskap kan lastes ned fra Oslo Economics' og Fotballstiftelsens (gatelaget.no) nettsider eller via qr-koden her.

FORSKNING OG DOKUMENTASJON

«Fotball er det beste førstelinjeforsvar mot utenforskap» sa Brede Hangeland da han som medlem i Mannsutvalget inviterte Fotballstiftelsen til debatt rundt funnene til utvalget i 2024. Det har blitt starten på et fora med en samling av sentrale fotball-ledere, politikere og samfunns- og næringslivsledere – der Fotballstiftelsen har en naturlig plass.

Gatelagssatsingen og våre resultater har da også blitt viet betydelig oppmerksomhet i løpet av året.

Fotballstiftelsen jobber med å dokumentere, blant annet gjennom årlige klubb- og spillerundersøkelser. Samtidig har vi tett dialog med flere ulike fagmiljøer for å dokumentere gatelagenes betydning og samskapingsmodellens effektivitet.

Også i 2024 har blant annet flere mastergradsstudenter studert gatelagene og sider av modellen.

Blant dem er masteroppgaven til Vegar Aaserud spennende og nyttig. Han er ansatt ved NAV Lillestrøm, og har i sin kvalitative studie sett på suksess-

faktorer og hvordan gatelag fungerer som en arbeidsforberedende arena.

«Ved at NAV-veilederen både var med på treningsfeltet, gikk ikledd samme klubbtøy og benyttet klubblokalene som sin arbeidsplass – ble ikke lenger NAV-veilederen sett på som en motspiller, men en medspiller.» heter det i den oppgaven, som finnes søkbar via gatelaget.no og Høgskolen i Østfold sine nettsider.

Fotballstiftelsen har også fortsatt vårt gode samarbeid med både VID og USN / SESAM, der blant annet Lars Ueland Kobro har fulgt gatelagene i mange år og han bruker stadig gatelagsmodellen som et enestående eksempel på samskapende sosial innovasjon. På tampen av 2024 ble Fotballstiftelsen også kontaktet av et forskerteam fra NTNU og USN, som jobber med en utvidet studie om gatelagene og hvordan så vel som hvorfor dette fungerer. Vi ser dette både som en anerkjennelse og dokumentasjon på det arbeidet som gjøres. Men det oppleves også viktig med tanke på prioriteringer og videreutvikling av satsingen fremover.

IDRETTSGALLA – MINISEMINAR OG ØKT OPPMERKSOMHET

2024 var knapt begynt før Fotballstiftelsen og gatelagene fikk en helt sentral plass på norsk idretts viktigste møteplass.

6. januar, under Idrettsgallaen i Trondheim, ble nemlig gatelagene viet betydelig oppmerksomhet. Først med hovedinnlegget på Idrettsgallaseminaret, der rundt 700 mennesker i salen fikk høre om Fotballstiftelsens tall og resultater før de fikk den ekte historien om hvordan dette fungerer for spillerne.

På scenen var Fotballstiftelsens daglige leder Arne Knoph, Stabæk-leder Espen Lindmark og ikke minst Stabæk-spiller Dag Gjeruldsen – som ga et godt bilde av hvordan livet endelig er kommet på plass og han har fått tilbake den nære kontakten med datteren Christina, som selv satt på første rad. Det hører med til historien at Gjeruldsen og Knoph gikk sammen på skolen for flere tiår siden, enda et eksempel på hvordan dette arbeidet angår oss. Traff gjorde også

Dags beskrivelser – sånn at tårene rant i salen.

Og noen timer etter, under NRKs store sending fra Idrettsgallaen, ble det vist et flott innslag med Dag og Christina.

Det ble starten på et stolt gatelagsår, der oppmerksomheten både nasjonalt og lokalt har økt.

Medieoppmerksomheten har vært stor og Fotballstiftelsen og / eller våre gatelag blir stadig oftere invitert på nye scener for å presentere arbeidet.

Vi nevner noen av mange eksempler:

Fotballstiftelsen stod sammen med AaFK, forskere, fagfolk, politikere og flere på scenen under den store bærekraftsfestivalen «The North West» i Ålesund i mai.

Vi holdt flere innlegg under Arendalsuka i august.

Vi holdt et foredrag på Rusfeltets fagkonferanse i september.

I september arrangerte Fotballstiftelsen også vårt eget, årlige miniseminar – der sentrale politikere og andre

beslutningstagere fikk presentert status for arbeidet og spilleres egne historier før Oslo Economics presenterte det da rykende ferske samfunnsregnskapet.

Dette i tillegg til en stor mengde andre arenaer hvor gatelagshistoriene ble behørig presentert – mens antall besøk av politikere, fagfolk og andre på gatelagsaktiviteter og -arenaer økte.

Det oppleves som positivt at slike forespørsler øker. Det gir en mulighet til å tydeliggjøre både verdien av og mulighetene gatelagene gir. Vi ser at forespørslene inn mot 2025 er mange, og at synligheten av gatelagene både i faglige sammenhenger og i media vil øke videre.

OFFENTLIG STØTTE

Fotballstiftelsen mistet sin øremerkede bevilgning i statsbudsjettet for 2023, men behovet for en forutsigbar drift har møtt forståelse, og fra 2024 ble Fotballstiftelsen tildelt treårig tilskudd via Helsedirektoratet.

For 2024 isolert hadde dette mindre betydning, da tilskuddsbeløpet først ble klart i mars. Det forsinket arbeidet med andre inntekter og fremdrift på prosjektene.

For 2025 og videre vil dette slå bedre ut, vel vitende om at vi får støtte på minimum samme beløp som året før. Fotballstiftelsen er glad for dette.

Tilskuddet fra Helsedirektoratet for 2024 endte på 20,3 mill. kr.

Den offentlige støtten er i realiteten på samme nivå som for fem år siden, vurdert mot prisstigning er den

betydelig redusert. Legger vi til den enorme vekst gatelagene har hatt i samme periode, skaper dette en stor utfordring. Det er derfor viktig å understreke at tilskudd er langt under både søknadsbeløp og reelt behov og dette både bremser utvikling og skaper mye ekstra arbeid å sikre en tilstrekkelig økonomi.

Vi vil samtidig understreke at Fotballstiftelsen har god dialog med offentlige myndigheter – både på departements-, stortings- og kommunalt nivå. Det har blant annet altså gitt lovendring som gjør bedre forutsigbarhet mulig. Samtidig er vi bekymret for at treårig tilskudd betyr mindre forståelse for å justere beløp i tråd med behovene i denne perioden.

Til prosjektet «Fra soning til scoring» mottok Fotballstiftelsen 495.326 kr fra Kriminalomsorgsdirektoratet, et beløp som er ca 3% lavere enn året før. Det til et prosjekt som lovprises og møter en samfunnsutfordring som vies stadig større oppmerksomhet.

Det er vanskelig å forstå at arbeidstreningen vi driver, tross gjentatte søknader til Arbeids- og velferdsetaten, ikke mottar offentlig finansiering. Prosjektet har mottatt meget gode tilbakemeldinger og levert enestående resultater. Det er grundig dokumentert hvordan dette arbeidet fungerer, men det er tidkrevende, samtidig som vi vet at potensialet er betydelig – både for spillere, men definitivt også for samfunnet i en tid der stadig flere står utenfor arbeidslivet, samtidig som det er et skrikende behov for flere hender.

KOMMUNAL SAMSKAPING

Det er viktig at også kommunene ser verdien av gatelagene, og at både rusfaglige tjenester og NAV lokalt samarbeider med klubbene. Det oppleves som stor aksept for dette de fleste steder, og vi opplever stor forståelse for verdien av modellen.

Vi registrerer at kommuneøkonomien er under press, ekstra så i høstens budsjettprosesser. Fotballstiftelsen var involvert i dialogen rundt prioriteringer i budsjettene i flere kommuner i 2024, og opplevde der at kommunene skjermet de rusfaglige ansatte som jobber inn mot gatelagene. Det sees også lokalt som effektiv bruk av ressursene. Samtidig er økonomiske utfordringer i kommunene en bekymring for ikke-lovpålagte tjenester som dette.

Samskapingen med de offentlige tjenestene oppleves styrket flere steder også i 2024. Det er inngått samarbeid med flere kommunalt eide arbeidsmarkedsbedrifter og lokale gatelag / klubber – noen steder også i et trepartssamarbeid med NAV lokalt. Fotballstiftelsen ønsker å forsterke denne modellen.

FELLESAKTIVITETER – SPORTSLIGE ARRANGEMENT

2024 var et rekordår også med tanke på tettpakket turnerings- og kampaktivitet. Det var svært gledelig at vi fikk etablert en ny liga, SørVest-ligaen, for klubbene fra Bergen og sørover til og med Agder. Vi utvidet også Nasjonal turnering og økte antall kamper landet rundt.

Det største enkeltløftet og store høydepunktet gjennom året er **NASJONAL TURNERING**. I 2024 arrangert på og rundt Aspmyra stadion i Bodø i juni. 31 gatelag og mer enn 500 spillere og ledere deltok på det som ble et tredagers arrangement med sosiale opplevelser og sportslig glede.

Det er første gang Nasjonal turnering ble arrangert i Nord-Norge, og vi la vekt på å gjøre dette til et godt møte med en landsdel de færreste spillerne har hatt muligheten til å oppleve før. Første dag ble viet opplevelser, der mange fikk tatt raftingtur med ørnesafari ved Saltstraumen før man på kvelden gikk opp til Keiservarden og opplevde midnattssola med utsikt fra Lofoten til Sulitjelma.

Det var definitivt en ny ting å gå i fjellet og å oppleve noe slikt for de aller fleste. Mestring, kultur og sosial opplevelse i ett. Bildet på forsiden av årsrapporten er fra denne turen.

Også banketten på dag to hadde nordnorsk preg, med laks på tallerkenen og Halvdan Sivertsen på scenen.

Men selvfølgelig ble det også spilt fotball i en turnering med sosialt tilsnitt, der alle spiller like mange kamper og vinnerne blir like mange som deltagerne.

Fair Play vies mye oppmerksomhet i gatelagsfotballen. Sånn sett var det mye jubel i Brann da de kunne løfte Fair Play-pokalen.

Sportslig vant Stabæk hovedsluttspillet og Vålerenga, Sarpsborg 08 og Brann hvert av de andre sluttspillene.

Bodø/Glimt som vertskapsklubb fortjener mye ros for det som må oppleves som et prikkfritt arrangement.

Mange ansatte og frivillige bidro, og sammen med Fotballstiftelsens administrasjon sikret de kvalitet i alle

ledd – i det som både sportslig og sosialt ble en historisk stor og svært vellykket turnering.

Et annet sportslig høydepunkt i 2024, var tidenes første

GATELAGSCUPFINALEN. Der Fredrikstad og Molde møttes til cupfinale på Ullevaal, møttes gatelagene til de samme klubbene til gatelagscupfinale på Kringsjø noen timer tidligere.

Rammene ble oppgradert enda ett hakk fra arrangementet i 2023, og med finalegaver i garderobene, innmarsj, musikk og speaker/imitator Kasper Foss ble det en flott ramme – som ble etterfulgt av en «bankettmiddag» servert av gatelagsvennene i Lyn, før lagene dro sammen ned til Ullevaal og så på den andre cupfinalen.

Gatelagscupfinalen ble første gang arrangert i 2023, nå er tradisjonen etablert som enda ett eksempel på at gatelagene og topplagene henger sammen i klubbene.

ØSTLANDSLIGAEN har utviklet seg til å bli en stadig større og mer omfattende serie i takt med at antall lag i regionen har økt. I 2024 deltok 19 lag i dette seriespillet, 18 fra Fotballstiftelsen samt at vi inviterte med Lørenskogs gatelag, som driver godt etter Fotballstiftelsens modell, men som har manglet et kamptilbud for sine spillere.

Østlandsligaen ble igjen en stor suksess med faste, regelmessige kamper i ukene. I 2024 ble vertskapsrollen tydeliggjort – blant annet med ekstra fokus rundt den sosiale samlingen før avspark og felles lagbilde og måltidet etterpå.

Serien ble spilt med to regionale puljer på vårparten – før man delte etter nivåer på høsten. Dermed fikk man begrenset reisetiden noe og samtidig sikret jevne og fine kamper.

For lagene i andre deler av landet har det vært en utfordring å få etablert kamptilbud. Men i 2024 kom SørVest-ligaen i gang. I tillegg til seks Fotballstiftelsen-klubber ble Nordhordaland og Flekkefjord invitert med. Avstanden fra Brann i Bergen til

Jerv i Grimstad er jo stor, så ligaen ble lagt opp som en «hybrid serie» der enkeltkamper (alla Viking mot Bryne) ble spilt som enkeltkamper, mens oppsamlingsrunder med flere klubber og kamper ble tatt innimellom.

Serien var et stort løft for våre lag i denne regionen, og vil bli ytterligere utvidet. Takk til Sparebankstiftelsen SR-Bank som bidro til å finansiere dette.

Også lagene i Midt- og Nord-Norge fikk en større **REGIONAL TURNERING** i 2024. Ranheim arrangerte en regional turnering over to dager for de 7 klubbene i Møre, Trøndelag og i nord.

I tillegg arrangerer klubbene jevnlig både **MINITURNINGER** og **TRENINGSKAMPER** for gatelagene. Her spiller lagene mot andre i og rundt klubben, mot politiet, politikere, samarbeidspartnere og andre. Noen av gatelagene deltar også i bedriftsseriespill. Der det er mulighet til det, inviteres også gatelag som drives godt, men ikke er en del av Fotballstiftelsen, til kamper og turneringer.

Mange av lagene utfører dugnadsarbeid og annet for å spare penger til å dra på miniturneringer og treningsleirer. Det er mye læring og godt samhold i det å planlegge og reise på tur sammen – enten det skjer til en klubb og by i nærheten eller utenlands.

Ellers må nevnes da Lyn og Fotballstiftelsen i mai inviterte gatelagene i regionen. Først spilte Lyn og Vålerengas gatelag mot hverandre, med spillere fra KFUM, Grorud, Lillestrøm og Asker også til stede. Og etter et felles måltid, dro over 100 gatelagsspillere og så OBOS-liga kampen mellom Lyn og VIF på et fullsatt Ullevaal stadion. Et godt bevis på hvordan gatelag og A-lag er en enhet i klubbene.

FAIR PLAY – EGNE POENG OG EGEN FAIR PLAY-TABELL

Fotballstiftelsens Fair Play-modell ble nyutviklet i 2022 og videreutviklet i 2023 og 2024. Det ble gitt poeng i fire kategorier, helt uavhengig av sportslig prestasjoner: 1) Deltagelse/spilletid (bruk av alle spillere), 2) Generell oppførsel (FP), 3) Vertskapsrollen (bortelaget gir poeng) og 4) Ekstrapoeng for spillere av begge kjønn. Det siste også som en del av prosjektet Gatelagsjentene.

Fair Play har alltid vært viktig i gatelagene. Innføringen av Fair Play-tabellene har gitt en utvidet betydning for spillere og lag i hverdagen, med et styrket fokus på mestring og på menneskefokus fremfor resultatfokus.

ØKT SYNLIGHET OG MEDIEOPPMERKSOMHET

Klubbene har år for år forsterket fokus på gatelaget på egne hjemmesider. I tillegg økes mediernes bevissthet om å løfte frem ekte og gode historier om menneskene på gatelagene. Det gjør at gatelagene har stadig blitt mer synlige både i lokale og nasjonale medier.

Denne synligheten begynte altså allerede under Idrettsgallaen, og fortsatte med et betydelig antall mediesaker og -oppslag hele året. Flere reportasjer i NRK Dagsrevyen, innslag i TV2-sporten og nyheter, reportasjer og deltagelser i ulike podkaster er noe som har gitt ytterligere oppmerksomhet.

Fotballstiftelsens egen hjemmeside, gatelaget.no, fungerer stadig som en portal for mye av det som skrives og formidles om gatelagene, både på klubbens sider og i media. Det er verdt å besøke denne nettsiden som oppdateres aktivt.

NYTT LAG I GATELAGSFAMILIEN

I 2024 ble Mjøndalen gatelag nummer 32 i Fotballstiftelsen.

Det etter en lang og god prosess, som ble forsinket av Fotballstiftelsens arbeid med å skaffe ekstraordinære midler, men som kom godt i gang i oktober. To kommuner (Drammen og Øvre Eiker) har engasjert seg inn mot prosjektet. Bilde under er fra første trening.

Gatelagsmodellen blir stadig mer kraftfull, samtidig som satsingen fortsatt er skalerbar. Verdien utvidet støtte og skalering av aktiviteten vil ha, er et poeng for Oslo Economics i samfunnsregnskapet for gatelagene.

Fotballstiftelsen kontaktes også stadig oftere av både kommuner og klubber som ønsker etablering av gatelag. Gitt offentlig og forutsigbar støtte, kan satsingen utvides også i fremtiden.

Fagsamlinger for gatelagenes ledere gir videre utvikling, og viljen til å dele av erfaringer og kompetanse er stor innad i Gatelagsfamilien. Slagordet #samholdpåekte gjelder ikke bare på lagene, men også mellom klubbene og deres ledere i det vi omtaler som Gatelagsfamilien.

ARBEIDSTRENING

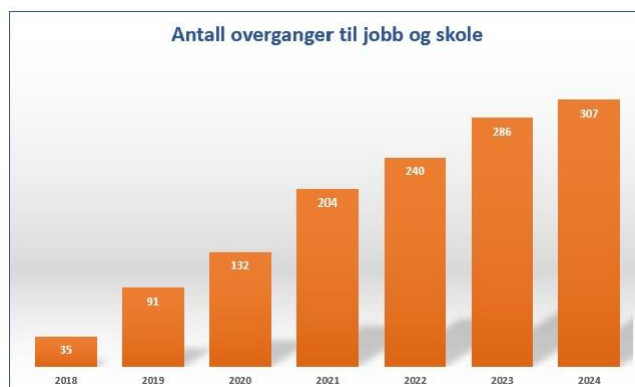
Spillere som har holdt seg rusfrie over tid og som møter stabilt på trening og kamper, motiveres til videre utvikling. Målet er at flest mulig finner veien ut i arbeid eller utdanning.

Siden 2015 har Fotballstiftelsen lagt til rette for arbeidstrening som en helt sentral del av satsingen. Våre gatelagsklubber tilbyr nå strukturert, arbeidsrettet oppfølging av spillere som ønsker det. Og det gir enestående resultater.

År for år har antall spillere som er kommet over i lønnet arbeid, skole eller arbeidstrening prosjekter økt. Og i 2024 satte vi igjen en ny og fantastisk rekord. Resultatene oppleves som enestående, omtales av forskerne ved Universitetet i Sørøst-Norge som forbløffende og tåler sammenligning med alle tilsvarende prosjekter på rusfeltet.

Resultater 2024:

- 307 spillere kom over i lønnet arbeid, skole og arbeidstrening
 - 161 i lønnet arbeid
 - 33 på skole / utdanning
 - 113 i arbeidstrening prosjekter

Gjennom inkludering, sosialisering og mestring skapes motivasjon. Og med bedre struktur på hverdagen, dugnadsinnsats og annen øving, starter ferden mot disse unike resultatene.

Samtidig forklares resultatene også av gatelagenes samskapende modell. Klubbene har etablerte samarbeid med de offentlige tjenestene i kommunen / bydelen, der ruskonsulenter deltar fast på treninger.

De siste årene er det i tillegg opprettet flere samarbeid rundt arbeidstrening. Lokale og regionale NAV-kontorer har formalisert en samskapingsmodell på arenaen. I tillegg etablerer stadig flere gatelag samarbeid med offentlig eide arbeidsmarkedsbedrifter.

Det er også viktig å nevne klubbenes mange samarbeidspartnere, som er positive både til å åpne for arbeidstrening og gjøre konkrete arbeidsplasser tilgjengelige for gatelagsspillere som er klare for det.

Dugnad er utbredt, og i organiserte former deltok nær 400 spillere på dette i 2024. Det er en verdi i seg, men for spillerne betyr det også mestring, kompetanse og arbeidstrening. Noen av klubbene har i tillegg egne, faste arbeidstreningsaktiviteter. Ett eksempel er vedprosjektet som Notodden har hatt i flere år og Raufoss etablerte i 2024.

Med «overgangene» fra utenforskap og inaktivitet til arbeid og utdanning i 2024, nærmer Fotballstiftelsen seg 1000 spillere som har kommet ut i lønnet arbeid eller skole siden stiftelsen ble etablert i 2015 (arbeidstrening-prosjekter kommer i tillegg).

VIKTIGE PROSJEKTER RUNDT AKTIVITETENE

Satsingen på prosjekter rundt kjerneaktivitetene har blitt etablert i enda flere gatelag også i 2024.

Fotballstiftelsens fire hovedprosjekter:

- Arbeidstrening (eget avsnitt)
- Gatelagsrekruttene
- Fra soning til scoring
- Gatelagsjentene

Disse finansieres gjennom egne midler, der ikke minst Sparebankstiftelsen DNB er en viktig og langsiktig støttespiller.

Disse har fortsatt veksten i 2024.

GATELAGSJENTENE fortsatte den flotte utviklingen og på tre år har tredoblet antallet kvinnelige spillere. Målet er å øke andelen kvinner videre fra dagens 12,5 prosent, vel vitende om at det totale antallet spillere også øker. Ett ledd i det er flere kvinnelige ledere, som Sara Bræk, kaptein på HamKams damelag som kom inn i gatelagets trenersteam (se bildet under).

Prosjektet «**FRA SONING TIL SCORING**» er svært vellykket, men her hindres utviklingen av tilskuddene fra Kriminalomsorgen er svært begrensende. Oslo Economics kalkulerte at Fotballstiftelsens arbeid reduserer kostnadene i politi, domstoler og kriminalomsorgen med 36 mill. kr årlig.

GATELAGSREKRUTTENE er viktig for å rekruttere nye og ikke minst trygge innfasingen av nye inn i en etablert gruppe. Dette krever ekstra støtte og nok ledere, ikke minst når lagene er større. Vi har på de tre siste årene hatt nær 1800 nye spillere på treninger. Det er alltid plass til flere.

Fotballstiftelsen har også et prioritert **UTSTYRSPROSJEKT** som er med på å sikre spillerne og lagene riktig utstyr. Gatelagene bruker likt utstyr som både A-lag og andre lag i klubbene, noe som forsterker posisjonen som en ekte del av byens/regionens fotballstolthet. Det å uniformere spillerne i det offisielle klubbutstyret styrker fellesskapet og gir en unik følelse av inkludering. Samtidig omtales man automatisk som spiller, ikke rusavhengig.

I tillegg har gatelagsfamilien i Fotballstiftelsen en felles identitet i slagordet **#samholdpåekte**. Det er en del av dagligtalen, samtidig som det pryder alle felles produkter som caps, beachflag og gensere – og som spillere til og med har tatovert på kroppen.

VÅLERENGAS GATELAG FEIRET 10 ÅR

Vi vil til slutt gratulere Vålerengas gatelag med 10-årsjubileet i 2024. Dette ble markert med en kamp mot det først etablerte gatelaget, Fredrikstad, på Intility Arena - med påfølgende flott samling for flere hundre inne i Arenaen.

Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery og statssekretær (og tidligere gatelagstrener i Brann) Erlend Hanstveit var blant gjestene.

Se felles lagbilde med kulturministeren nederst på siden.

I 2025 runder Viking, FK Haugesund og Brann, i likhet med Fotballstiftelsen, 10 år.

Oslo, 21. mars 2025
Arne Knoph, daglig leder

